

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

II. In quo secundum fundamentum amplius ac deductius declaratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

CAPVT I.

*In quo secundum fundamentum
amplius ac deductius de-
claratur.*

TAM explorata, & in sacris Litteris fundata veritas est, omnia grauamina, ærumnas & mala pœnæ, à Dei manu proficisci, vt ei necesse non foret adstruendæ probandæque diutius immorari, nisi suo eam cacodæmon astu obscurare & infringere satageret. Nam ex alia illa veritate, etiam certissima, quam ante diximus (scilicet Deum peccati causam & auctorem non esse; falsam quandam mēdacemque cōclusionem infert, nonnullis persuadens, esto mala, quæ mediāntibus causis naturalibus & creaturis rationis expertibus nobis accidunt (puta infirmitas, fames, & sterilitas) à Deo proficiscantur, quia nullum in illis creaturis est peccatum, nec esse potest, (quod hæc illius non sint capaces) malum tamen, grauamen, molestiam, quæ per hominis, qui me vel læsit, vel res meas furto abstulit, vel infamiam intulit, culpā accidunt, non à Dei manu, nec eo decernente, annuente prouidenteque, sed duntaxat per malitiam & sceleratam ipsius inferentis voluntatem mihi inferri. Qui sane grauis quidam & intollerabilis est error. Vnde bene B. Dorotheus tam hunc, quam eos qui res contingentes, non velut à Dei manu prouenientes, accipiunt, coarguens, ait: *Nos vero cum verbum vllum in nos dictum audimus imitamur. hi enim si quis in eos lapidem iecerit, iaciente dimisso lapidem remordent: ita nos, Deo relicto, qui nobis tribulationes huiusmodi ad peccatorum nostrorum purgationem procurat, ad lapidem, hoc est ad proximum, currimus.*

Vt autem hunc errorem eliminemus, & in Catholica veritate solide fundemur, docent & notant Theologi, in peccato quolibet, quod ab homine committitur, duo concurrere solere: scilicet

primo motum & actum exteriorem; deinde ipsam interiorem volūtatis inordinationem, qua se ab eo quod præcipit Deus, disiungit; exempli gratia, quempiam cum alio rixari, eumque in rixa interficere. Vt eum interficeret, opus habuit manum ensi admouere brachium eleuare ac dirigere, ictum inferre, & alios motus naturales facere; qui nude in se, ac sine vlla in ordinatione volūtatis hominis, qui eos ad alium interficiendum fecit, considerari possunt. Horum omnium motuum pure in se consideratorum causa Deus est, & eos ipse facit non secus atque alios creaturarum irrationalium effectus facit. Nam sicut illæ sine Dei concursu nec dirigi, nec moueri, nec operari possunt, ita nec sine illo suum posset homo ille brachium flectere, nec manum gladio applicare.

Adhæc, actus hi naturales ex se mali non sunt; nam si eos homo vel ad necessariam sui tutelam & defensionem, vel in bello iusto, vel in quantum minister est iustitiæ vsurparet, itaque alium interficeret, minime peccaret.

Verum culpa, quæ est quidam voluntatis defectus & inordinatio, qua malus alteri iniuriam infert, nec non deuiationis illius & distortionis rationis, Deus nequaquam causa est, esto eam permittat; nam plane eam impedire potest, licet obiuista iudicia sua eam minime impediatur.

Scita hanc rem declarant similitudine. Si quis, inquit, plagam in pede accepit, claudicando incedit: causa, quod pede incedat est motiua animæ virtus & vis; at claudicationis illius causa est plaga, non vero ipsa animæ virtus. Pari modo se res habet in opere, quod quis peccando facit, operis quidem causa Deus est, sed quod operando delinquit & peccet, à libero hominis arbitrio procedit.

Adeo vt, etsi Deus non sit, nec esse queat, peccati auctor, in dubitate tamen credendum sit, omnia mala pœnæ, mediāntibus naturalibus causis, & creaturis irrationalibus, quæ creaturis rationa-

*Sophisma
Damaus.*

Doctri. 7.

Simile.

*In peccato
duo sunt A
ctus & inor-
dinatio.*

tionabilibus, & quacunq; via & modo euenientia, à Dei vnus manu, omnisciaque eius dispensatione & prouidentia venire. Ipse namque manum direxit eius, qui te læsit, necnon linguam illius, qui contumeliis te oneravit. Amos Propheta ait, *Si erit malum in ciuitate, quod Dominus non fecerit.* Et passim id in Scriptura inculcatur, utpote quæ Deo malum, quod homo vnus intulit alteri, attribuit, Deumque id fecisse asserit.

Amos 3. 6.

2 Reg. 11. 11.

Deus suauiter per homines.

Mali instrumenta instrumenta.

1. 10. 5.

1. 4. 4. 1.

1. 1. 73.

Mali sunt virga & baculum.

1. 1. 1. 1.

Sic libro secundo Regum, Deus punitionem illam, qua Dauid per Absalonis filij rebellionem, ob commissum adulterium & homicidium est castigatus, à sua manu proficiscendam prænuuntiauit: *Ego ego suscitabo super te malum, de domo tua, & tollam uxores tuas in oculis tuis, & dabo proximo tuo. tu enim fecisti abscondite, ego autem faciam verbum istud in conspectu omnium Israel, & in conspectu solis.* Inde etiam est, quod Reges impios, qui propria etiam superbia & crudelitate impellente, variis populum Israel flagellis, eladibus & castigationibus atterebant, Scriptura diuina iustitiæ instrumenta appellet.

Sic legimus, *Vt Assur, virga furoris mei.* Ac de Cyro, Persarum Rege, per quem Chaldaeos Dominus castigaturus erat, dicit, *Cuius apprehendi dexteram.* Vnde præclare adhuc propositum scribit Augustinus: *Impietas eorum tanquam securis Dei facta est: facti sunt instrumentum irati, non regnum placati: Facit hoc enim Deus, quod plerumque facit & homo. Aliquando iratus homo apprehendit virgam iacentem in medio, fortasse qualescunque sarmentum; cadit inde filium suum, ac deinde proicit sarmentum in ignem, & filio seruat hereditatem. Sic aliquando Deus per malos erudit bonos, & hos per illos, velut per instrumentum ac virgam, castigare sustinet.*

Titus Imperator Romanorum cum urbem Ierusalem, à se obsessam, quodam tempore circumiret, & valles fossasque eiusdem caluariis cadaveribusque mortuorum, quorum fetore ac putrescentia omnis circumquaque locus inficiebatur, oppletas conspiceretur, magna voce

oculos ad cælum sustollens, Deum cæli palam testatus est, tantæ se stragis, cladis & internecionis causam non esse.

Alarico Regi Gothorum Romam proferanti, ut eam vastaret & euertret, Monachus quidam venerabilis obuiam prodiit, eumque supplex rogauit, ne tot malorum, illo in excidio patrandorum, esset causa. Cui barbarus, Equidem, inquit, non mea voluntate impulsuque Romam abeo; sed alterius. quotidie namque, nescio quis, me importune impellens & diuexans, mihi identidem suggerit, Abi Romam & ciuitatem illam destrue. Ad eo, ut omnia illa à manu Dei, eoq; specialiter ordinante & volente proueniant.

2. p. lib. 9. c. 2. hist. Eccles.

Vnde etiam Regius Propheta Dauid, cum illi Semei male diceret, ac lapidibus impeteret, isthanc iniuriam ferro vindicare volentibus, ait, *Dominus præcepit ei, ut malediceret Dauid, & quis est qui audeat dicere, Quare sic fecerit? id est, eum Dominus ut instrumentum delegit, ad me affligendum & castigandum.*

2. Reg. 16. 10. ut malediceret Dauid, & quis est qui audeat dicere, Quare sic fecerit?

Neque vero mirum est, si homines iustitiæ & prouidentia diuina instrumenta sint, cum & ipsi demones, in sua malitia obstinati & obdurati, nostræque perditionis percupidi, talia sint. Egregie id ac præclare aduertit S. Gregorius, in illud 1. Regum scribens, *Spiritus Domini malus arripiebat Saul.* Spiritus hæc vocatur tum spiritus Domini cum spiritus malus: malus quidem, quod mala eius esset intentio; Domini vero, ut pateret eum à Deo missum esse ad Saulem sic torquendum, & ad isthoc tormentum inflegendum, Deum illo instrumento uti. Hoc ipsamet Scriptura eodem loco declarat, dicens: *Exagitabat enim spiritus nequam à Domino.* Eandem ob causam ait idem Pontifex, demones, qui iustos tribulant & diuexant, in Scriptura latrones Dei appellari: latrones quidem, ob malam quam habent, nobis nocendi voluntatem, Dei vero, ut noverimus, omnem quam habent ad nocendum potestatem, eos à Deo accipere.

Dæmones instrumenta iustitiæ.

Lib. 18. Moral. c. 3. 1. Reg. 16. 23. Spiritus Domini quomodo malus.

1. Reg. 16. 14.

Lib. 18. Moral. c. 18. in Job. 19. 11. Dæmones latrones Dei.

Vnde Job, ut bene ponderat S. Augustinus,

K k 3 stinus,

In Psal. 31.
Iob. 1. 21.

Dæmon nil
potest nisi Deo
permittente.

Ibid.

Matt. 8. 31.
Porcos sine
venia Dæ-
mon venare
nequit.

stinus, non dixit, Dominus dedit, diabolus abstulit: sed quam primum omnia Deo accepta retulit, dicens, Dominus dedit, Dominus abstulit. Sciebat enim dæmonē non plus irrogare mali posse, quam illi sit à Domino permittum. Et hoc ipsum prosequens idem Augustinus, prorsus ait, ad Deum tuum refer flagellum tuum, quia nec diabolus tibi aliquid facit, nisi ille permittat, qui desperat habet potestatem. Ne in Gerasenorum porcos quidem ingredi potuere dæmones, nisi potestate & licentia ingrediendi à Domino Iesu, ut Euangelista refert, ante peccata: quomodo ergo te violare & tentare poterunt, si potestatem ipsis non fecerit Deus? Qui enim porcos attingere non potuit, quomodo attinget filios?

CAPVT III.

De magnis bonis & commodis, quæ huic cum Dei voluntate conformitati includuntur.

IPSAM sanctitatis & perfectionis vitæ Christianæ summam in eo S. Basilius asserit consistere, ut omnia, tam magna quam parua, Deo attribuamus nosque in illis sanctissimæ eius voluntati conformemur. Ut vero melius rei huius perfectionem ac momentū intelligamus, itaque magis huc animemur, maioriq; in eam studio & conatu incumbamus, eximia illa bona & fructus, quos hæc cum diuina voluntate conformitas comprehendit, singillatim prosequemur.

I.

Resignationis
præstantia.

Primo, est hæc vera & perfecta illa resignatio, quam sancti omnes, atque adeo vniuersi vitæ spiritualis magistri tantopere vbique celebrant, & quam velut radicem & principium omnis pacis ac quietis nostræ spiritualis esse asserunt. Hominem hæc namq; non aliter in Dei manus consignat ac tradit, quam paucillum luti est in manu figuli, ut is de il-

lo faciat ac statuat quodcumque voluerit, ita ut ipse non iam suus esse, non sibi viuere, non sibi comedere, non sibi dormire, non denique sibi laborare velit, sed non nisi in Deo & propter Deum.

Hoc porro facit hæc nostra conformitas: per illam quippe homo se totum voluntati diuinæ resignat; ita quidem, ut aliud non desideret, aliudue procurer, quam ut diuina voluntas in se quam perfectissime adimpleatur, tam in eo quod ipsemet homo facere tenetur, quam in quacumque re quæ ipsi potest contingere, neue minus in prosperis & consolatoris, quam in aduersis & laboriosis. Quod Deo quidem tantopere placet, ut propterea David Rex, vir dictus sit secundum cor Dei: Inueni, inquit Deus, virum secundum cor meum qui facit omnes voluntates meas. Quod videlicet cor illius secundum cor Domini ita moueretur ac flecteretur, & tam id esse ad quodlibet quod in illo Dominus imprimere vellet, tam laboriosum ac molestum, quam consolatorium & suauis, accipiendum promptum ac dispositum, quæ cera mollis est & ductilis ad quancumque formam figuramue ab artifice impressam accipiendam. Atque ideo etiam duobus in locis palam de se confitetur, Paratum cor meum Deo, paratum cor meum.

Secundo, qui veram hanc perfectamque cum Dei voluntate concordiam & confirmatam habet, veram is, integram, perfectamque omnium passionum, & prauarum inclinationum mortificationem etiam adeptus erit. Nemo porro ignorat, quam hæc sit mortificatio necessaria, quantopere à sanctis viris & sacra Scriptura laudata & commendata. Hæc autem mortificatio medium quoddam est, necessario præsupponendum, ut quis hanc cum voluntate Dei conformitatem consequatur. Adeo, ut hæc finis sit, mortificatio vero eius obtinenda medium sublimior & perfectior iplo medio.

Iam mortificationem necessariam esse medium